

İÇİNDEKİLER

A. Basel-II'ye Geçişe İlişkin Yol Haritası

B. Basel-II'ye Geçişe İlişkin Yol Haritası – Konu Bazında

C. Açıklayıcı Dokümanlar

1. Yol Haritaları
2. Düzenlemeler
3. Ulusal Uygulama Tercihleri
4. Çalışma Grupları
5. İleri Ölçüm Yaklaşımları
6. Uyum Süreci
7. Anketler
8. Sayısal Etki Çalışmaları (QIS)
9. Derecelendirme Şirketleri
10. Risk Odaklı Denetim
11. Diğer Ülke Denetim Otoriteleri ile İlişkiler
12. Eğitim
13. Toplantı – Seminer - Konferans
14. İnternet - İtranet
15. Diğer Kesimler (KOBİ, Kamu Kurumları)

D. Basel-II'ye Geçişe İlişkin Yol Haritası Kapsamında Üretilecek Ürünler

E. Basel-II'ye Geçişe İlişkin Zaman Çizelgeleri (TR, AB, Basel)

F. Basel-II'ye İlişkin Ulusal Uygulama Tercihleri

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
GENEL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Her bir banka için bir koordinatör (asgari seksiyon müdürü veya üstü) tayin edilecektir. Yönlendirme Komitesi üyesi bankalar için koordinatör, ilgili bankanın Komitedeki en üst yetkilisi olacaktır. 2. Yol Haritasında yer alan hususların bankalara prensip olarak konsolide bazda uygulanması öngörülmektedir. 3. Yol Haritasında yer alan hususlarda Basel-II hükümleri ile birlikte AB direktifleri de (CAD-3) dikkate alınacaktır. AB direktiflerinin Basel-II hükümlerinden farklılaştığı bir durumda AB direktifleri esas olacaktır. 4. Yol Haritası, dinamik değerlendirme sürecine tabi olup, ileride ortaya çıkabilecek gelişmeler ışığında güncellenebilecek / revize edilebilecektir. 5. Yürütülmekte olan Risk Odaklı Denetim Sistemi (RODS) Projesine ilişkin hususlar, Bankalar Kanunu Tasarısı yasalaştıktan sonra nihai hali verilerek uygulamaya koyulacaktır. 6. BDDK, Basel-II'deki gelişmelere ilişkin olarak yılda bir defa gelişme raporu yayımlayacaktır. 7. BDDK tarafından uygun görülecek muhtelif bankalar Basel-II'ye geçiş sürecinde görev yapmak üzere BDDK nezdinde birer temsilci atayacaklardır. 8. Basel-II Yönlendirme Komitesi her ay toplanacaktır. 9. BDDK'nın Yol Haritasına ilave olarak BDDK'nın ilgili dairelerinin, TBB'nin ve bankaların da kendilerine ait yol haritaları olacaktır. 10. Hangi risk için hangi modelin kullanılacağına bankaların yönetim kurulları karar verecektir. 11. İleride gelişmiş yöntemleri kullanmayı planlayan bankaların şimdiden veri toplamaya, sistem ve altyapılarını hazırlamaya başlamaları gerekmektedir. 12. Basel-II'ye ilişkin bir politika metni açıklanacaktır. 13. BDDK nezdinde Basel-II'ye ilişkin bir teknik proje sorumlusu belirlenecektir. 14. Gerekli görülmesi halinde danışmanlık hizmeti alınacaktır. 15. Basın ile ilişkiler için BDDK nezdinde bir irtibat yetkilisi belirlenecektir. 16. Bankacılık Kanunu Tasarısı'nın yasalaşmasını takiben, BDDK'nın denetim alanına girecek diğer finansal kuruluşlara (faktoring, leasing gibi) ilişkin hususlar daha sonra kamuoyuna açıklanacaktır. 				

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
May.05	<p>Basel-II Proje Komitesi Toplantısı (26 Mayıs 2005)</p> <p>Basel-II Yönlendirme Komitesi Toplantısı</p> <p>Basel-II Koordinasyon Komitesi Toplantısı</p> <p>Yol Haritasının kamuoyuna açıklanması</p> <p>Basel-II'nin makroekonomik etkilerine ilişkin raporun açıklanması (31 Mayıs 2005)</p> <p>Taslak uygulama tercihlerinin bankalara görüş için iletilmesi</p> <p>Basel Komitesi tarafından düzenlenmesi planlanan QIS-5'e katılım sağlanıp sağlanmayacağını bankalara sorulması</p>				
Haz.05	<p>BDDK ve bankalar bünyesinde alt çalışma gruplarının tesis edilmesi</p> <p>BDDK birimlerinin Basel-II'ye ilişkin yol haritalarını oluşturması</p> <p>BDDK eğitim programının planlanması</p> <p>Taslak uygulama tercihlerinin bankalara görüş için iletilmesi</p>				
Tem.05	<p>Basel-II'nin KOBİ'lere muhtemel etkilerine ilişkin raporun kamuoyuna açıklanması</p> <p>TBB'nin Basel-II'ye ilişkin yol haritasını oluşturması</p>				

BASEL-II'YE GEÇİŞE İLİŞKİN YOL HARİTASI (TASLAK)

A

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
	Derecelendirme kuruluşlarının (S&P, Moodys ve Fitch ile Türkiye’de faaliyet gösteren/göstermeyi planlayan diğer kuruluşlar) temsilcileri ile görüşmeler yapılması				
Ağu.05	Basel-II’nin Türkçe tercümesinin yayımlanması				
Eyl.05	Üçer aylık dönemlerde bankalardan talep edilecek ilerleme raporlamalarının içeriğinin bankalara bildirilmesi				
	Basel Komitesi tarafından düzenlenmesi planlanan QIS-5’e katılım sağlanıp sağlanmayacağını belirlenmesi				
Eki.05	Bankalardan Basel-II’ye ilişkin banka içi yol haritalarının talep edilmesi				
	Piyasa riski modellerinin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemenin görüşe açılması (Hazır, revize edilecek)				
Kas.05	İç denetime ilişkin alt düzenlemenin (1 Sayılı Tebliğ) yayımlanması (Hazır, revize edilecek)				
	Piyasa riski modellerinin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemenin yayımlanması				
	İkinci yerel sayısal etki çalışmasının (QIS-TR2) başlatılması (QIS-5 kapsamında veya yerel olarak gerçekleştirilecektir)				
	Ulusal uygulama tercihlerinin belirlenerek yayımlanması (Standart Yaklaşımlar için)				
	Basel-II’nin muhtemel etkileri hakkında reel sektörü bilgilendirici faaliyetlerin başlatılması				
	Diğer kamu kurumları ile Basel-II stratejilerinin tartışılması				

4

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU – ARAŞTIRMA DAİRESİ

Versiyon: 30/05/05

Not: Yol Haritası, dinamik değerlendirme sürecine tabi olup, ileride ortaya çıkabilecek gelişmeler ışığında güncellenebilecek / revize edilebilecektir. Haritada yer alan faaliyetlerin en geç ilgili ay sonuna kadar tamamlanması gerekmektedir.

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
Ara.05	<p>Bankaların mevcut kredi riski yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin hazırlanması ve görüşe açılması</p> <p>Basel-II kapsamında dikkate alınacak derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması</p>	<p>Bankaların mevcut piyasa riski yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin hazırlanması ve görüşe açılması</p>	<p>Bankaların mevcut operasyonel risk yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin hazırlanması ve görüşe açılması</p>	<p>Bankaların mevcut faiz oranı ve likidite riski yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin hazırlanması ve görüşe açılması</p> <p>Bankaların içsel özkaynak değerlendirme sistemlerine ilişkin durum tespiti yapılması ve projelendirme yapılması</p>	<p>Mevcut kamuya açıklama yükümlülüklerinin Basel-II kapsamında değerlendirilmesine ilişkin raporun yayımlanması</p>

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
Oca.06	Bankaların mevcut kredi riski yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin bankalar tarafından BDDK'ya iletilmesi	Bankaların mevcut piyasa riski yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin bankalar tarafından BDDK'ya iletilmesi	Bankaların mevcut operasyonel risk yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin bankalar tarafından BDDK'ya iletilmesi	Bankaların mevcut faiz oranı ve likidite riski yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin bankalar tarafından BDDK'ya iletilmesi Faiz oranı riskine ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması Likidite riskine ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması	
	Üçer aylık dönemlerde bankalardan talep edilecek ilerleme raporlamalarının gönderilmeye başlanması Düzenlenecek geniş katılımlı sempozyum için hazırlıklara başlanması				
Mar.06	Bankalardan talep edilen ilerleme raporlamalarına ilişkin değerlendirme raporunun yayımlanması				

BASEL-İP'YE GEÇİŞE İLİŞKİN YOL HARİTASI (TASLAK)

A

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
	<p>IRB yaklaşımını kullanacak bankalara ilişkin kriterlerin belirlenmesi</p> <p>Kredi riskine ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması</p> <p>Kredi riskine ilişkin bankalar arası veri paylaşım esaslarının belirlenmesi</p> <p>Ülkemiz için LGD ve EAD oranlarının ayarlanması (kalibrasyonu) çalışmalarına başlanması</p>	<p>VaR modelleri kullanacak bankalara ilişkin kriterlerin belirlenmesi</p> <p>Piyasa riskine ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması</p>	<p>AMA yaklaşımını kullanacak bankalara ilişkin kriterlerin belirlenmesi</p> <p>Operasyonel riske ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması</p> <p>Operasyonel riske ilişkin bankalar arası veri paylaşım esaslarının belirlenmesi</p>	<p>Faiz oranı riskine ilişkin düzenlemenin yayımlanması</p> <p>Likidite riskine ilişkin düzenlemenin yayımlanması</p>	
May.06	Basel-II'ye ilişkin olarak geniş katılımlı bir sempozyum düzenlenmesi				
Haz 06	Basel-II kapsamında dikkate alınacak derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemenin yayımlanması				

7

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU – ARAŞTIRMA DAİRESİ

Versiyon: 30/05/05

Not: Yol Haritası, dinamik değerlendirme sürecine tabi olup, ileride ortaya çıkabilecek gelişmeler ışığında güncellenebilecek / revize edilebilecektir. Haritada yer alan faaliyetlerin en geç ilgili ay sonuna kadar tamamlanması gerekmektedir.

BASEL-İP'YE GEÇİŞE İLİŞKİN YOL HARİTASI (TASLAK)

A

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
Tem 06	Basel-II kapsamında dikkate alınacak derecelendirme kuruluşlarına izin verilme sürecinin başlatılması				
Ağu.06	Kredi riskine ilişkin düzenlemenin yayımlanması	Piyasa riskine ilişkin düzenlemenin yayımlanması	Operasyonel riske ilişkin düzenlemenin yayımlanması		
	Karşılık mevzuatı değişikliklerinin Kurum dışı görüşe açılması				
	Basel-II'nin Kurum dışı görüşe açılması				
	Basel-II kapsamında diğer ülke denetim otoriteleri ile yürütülecek ilişkilere ilişkin alt düzenleme taslağının Kurum dışı görüşe açılması				
Eyl.06	Muhasebe Uygulama Yönetmeliği'nin ilgili kısımlarına ilişkin değişikliklerin Kurum dışı görüşe açılması				
	Bankalardan talep edilen ilerleme raporlamalarına ilişkin değerlendirme raporunun yayımlanması				
	Üçüncü yerel sayısal etki çalışmasının (QIS-TR3) başlatılması (IRB ve AMA dahil)				
Mar.07	Karşılık mevzuatı değişikliklerinin yayımlanması				

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
	<p>Basel-II'nin sermaye yeterliliği düzenlemesi olarak yayımlanması</p> <p>Muhasebe Uygulama Yönetmeliğinin ilgili kısımlarının Basel-II çerçevesinde revize edilerek yayımlanması</p> <p>Basel-II kapsamında diğer ülke denetim otoriteleri ile yürütülecek ilişkilerle ilgili alt düzenlemenin yayımlanması</p>				
Haz.07	<p>Bankalardan talep edilen ilerleme raporlarına ilişkin değerlendirme raporunun yayımlanması</p> <p>Revize edilmiş raporlama setlerinin duyurulması</p>				
Ağu.07	<p>Basel-I yanında Basel-II hesaplamalarının da yapılmaya başlanması (paralel uygulama)</p>				
Eki.07	<p>IRB yaklaşımlarına ilişkin düzenlemelerin Kurum dışı görüşe açılması (İleri yaklaşımlara ilişkin ulusal uygulama tercihleri dahil)</p>		<p>AMA yaklaşımlarına ilişkin düzenlemelerin Kurum dışı görüşe açılması</p>		
Oca.08	<p>Basel-II hükümlerinin yürürlüğe girmesi</p> <p>Belirlenecek kriterler dahilinde bazı bankaların, yasal sermaye yükümlülüğü hesaplamasında piyasa riski modeli kullanımının zorunlu hale gelmesi</p>				
Nis.08	<p>IRB yaklaşımlarına ilişkin düzenlemelerin yayımlanması</p>		<p>AMA yaklaşımlarına ilişkin düzenlemelerin yayımlanması</p>		

BASEL-İP'YE GEÇİŞE İLİŞKİN YOL HARİTASI (TASLAK)

A

TARİH	YAPISAL BLOK -1			YAPISAL BLOK -2	YAPISAL BLOK -3
	KREDİ RİSKİ	PİYASA RİSKİ	OPERASYONEL RİSK		
Oca.09	IRB yaklaşımlarına izin verilme sürecinin başlatılması		AMA yaklaşımlarına izin verilme sürecinin başlatılması		

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
May.05				Yol Haritasının kamuoyuna açıklanması		Basel Komitesi tarafından düzenlenmesi planlanan QIS-5'e katılım sağlanıp sağlanmayacağını bankalara sorulması	Basel-II'nin makroekonomik etkilerine ilişkin raporun açıklanması
Haz.05	Taslak uygulama tercihlerinin bankalara görüş için iletilmesi				BDDK ve bankalar bünyesinde alt çalışma gruplarının tesis edilmesi		
Tem.05		Derecelendirme kuruluşları (S&P, Moodys ve Fitch ile Türkiye'de faaliyet gösteren/göstermeyi planlayan diğer kuruluşlar) temsilcileri ile görüşmeler yapılması		TBB'nin Yol Haritası			Basel-II'nin KOBİ'lere muhtemel etkilerine ilişkin raporun açıklanması
Ağu.05							Basel-II'nin Türkçe tercümesinin yayımlanması
Eyl.05				Üçer aylık dönemlerde bankalardan talep edilecek ilerleme raporlamalarının		Basel Komitesi tarafından düzenlenmesi planlanan QIS-5'e katılım sağlanıp sağlanmayacağını	

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
				İçeriğinin bankalara bildirilmesi		belirlenmesi	
Eki.05	Piyasa riski modellerinin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemenin görüşe açılması			Bankalardan Basel-II'ye ilişkin banka içi yol haritalarının talep edilmesi			
Kas.05	İç denetime ilişkin alt düzenlemenin (1 Sayılı Tebliğ) yayımlanması Piyasa riski modellerinin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemenin yayımlanması Ulusal uygulama tercihlerinin belirlenerek yayımlanması (Standart Yaklaşımlar için)					İkinci yerel sayısal etki çalışmasının (QIS-TR2) başlatılması (QIS-5 kapsamında veya yerel olarak gerçekleştirilecektir)	Basel-II'nin muhtemel etkileri hakkında reel sektörü bilgilendirici faaliyetlerin başlatılması Diğer kamu kurumları ile Basel-II stratejilerinin tartışılması
Ara.05		Basel-II kapsamında dikkate alınacak derecelendirme kuruluşlarına		Bankaların mevcut risk yönetimi uygulamalarına ilişkin anketlerin	Mevcut kamuya açıklama yükümlülüklerinin Basel-II kapsamında		

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
		ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması		hazırlanması ve görüşe açılması Bankaların içsel özkaynak değerlendirme sistemlerine ilişkin durum tespiti ve projelendirme yapılması	değerlendirilmesine ilişkin raporun yayımlanması		
Oca.06	Faiz oranı riskine ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması Likidite riskine ilişkin düzenlemenin Kurum dışı görüşe açılması			Bankaların mevcut risk yönetimi uygulamalarına ilişkin anketin bankalar tarafından BDDK'ya iletilmesi Üçer aylık dönemlerde bankalardan talep edilecek ilerleme raporlamalarının gönderilmeye başlanması			Düzenlenecek geniş katımlı sempozyum için hazırlıklara başlanması

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
Mar.06	Kredi, piyasa ve operasyonel riske ilişkin düzenlemelerin Kurum dışı görüşe açılması		İleri yöntemleri kullanacak bankalara ilişkin kriterlerin belirlenmesi		Bankalar arası veri paylaşım esaslarının belirlenmesi	Ülkemiz için LGD ve EAD oranlarının ayarlanması (kalibrasyonu) çalışmalarına başlanması	
May.06							Basel-II'ye ilişkin olarak geniş katılımlı bir sempozyum düzenlenmesi
Haz.06		Basel-II kapsamında dikkate alınacak derecelendirme kuruluşlarına ilişkin düzenlemenin yayımlanması					
Tem.06		Basel-II kapsamında dikkate alınacak derecelendirme kuruluşlarına izin verilme sürecinin başlatılması					
Ağu.06	Kredi, piyasa ve operasyonel riske ilişkin düzenlemelerin yayımlanması			Bankalardan talep edilen ilerleme raporlamalarına ilişkin değerlendirme			

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
	<p>Karşılık mevzuatı değişikliklerinin Kurum dışı görüşe açılması</p> <p>Basel-II'nin Kurum dışı görüşe açılması</p> <p>Muhasebe Uygulama Yönetmeliği'nin ilgili kısımlarına ilişkin değişikliklerin Kurum dışı görüşe açılması</p> <p>Basel-II kapsamında diğer ülke denetim otoriteleri ile yürütülecek ilişkilere ilişkin alt düzenleme taslağının Kurum dışı görüşe açılması</p>			raporunun yayımlanması			

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
Eyl.06						Üçüncü yerel sayısal etki çalışmasının (QIS-TR3) başlatılması (IRB ve AMA dahil)	
Mar.07	<p>Karşılık mevzuatı değişikliklerinin yayımlanması</p> <p>Basel-II'nin sermaye yeterliliği düzenlemesi olarak yayımlanması</p> <p>Muhasebe Uygulama Yönetmeliğinin ilgili kısımlarının Basel-II çerçevesinde revize edilerek yayımlanması</p> <p>Basel-II kapsamında diğer ülke denetim otoriteleri ile yürütülecek ilişkilere ilişkin alt düzenlemenin yayımlanması</p>						

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
Haz.07	Revize edilmiş raporlama setlerinin duyurulması			Bankalardan talep edilen ilerleme raporlarına ilişkin değerlendirme raporunun yayımlanması			
Ağu.07				Basel-I yanında Basel-II hesaplamalarının da yapılmaya başlanması (paralel uygulama)			
Eki.07	İleri yaklaşımlara ilişkin düzenlemelerin Kurum dışı görüşe açılması (İleri yaklaşımlara ilişkin ulusal uygulama tercihleri dahil)						
Oca.08			Belirlenecek kriterler dahilinde bazı bankaların, yasal sermaye yükümlülüğü hesaplamasında piyasa riski modeli	Basel-II hükümlerinin yürürlüğe girmesi			

TARİH	Düzenlemeler	Derecelendirme Şirketleri	İleri Yöntemler	Uyum Süreci	Çalışma Grupları	QIS Çalışmaları	Diğer Kesimler
			kullanımının zorunlu hale gelmesi				
Nis.08	İleri yaklaşımlara ilişkin düzenlemelerin yayımlanması						
Oca.09			FIRB, AIRB ve AMA yaklaşımlarına izin verilme sürecinin başlatılması				